No. 1635 Zaterdag 1 Mei 1915. 32ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4. Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

De Nieuwe Begrooting.

Memorie van Antwoord.

VERVOLG EN SLOT.

De sisalaanplant op Mount Pleasant leed veel onder de droogte van de laatste jaren. Van de plantjes, die in een te drogen tijd werden uitgeplant, stierven de meesten, en, als de droogte te lang aanhield, bleven de meeste planten, die eenmaal goed gevat hadden, wel in het leven, doch groeiden niet voort. Ook bleek het, dat niet alle grond voor sisal even geschikt is. De zoogenaamde zwarte grond, die door de droogte te veel scheurt en de te vaste kleigrond deugen er niet voor. Daarop stierven bij lange droogte zelfs veel planten, die reeds goed gevat hadden.

Opmerkelijk is het hoe spoedig de sisal na langdurige droogte weer bijkomt, als er een paar goede regenbuien vallen; zoo stond ze er bijv. onlangs, toen het wat had geregend, weer tamelijk goed bij.

Als men ziet hoe goed de sisalplanten staan op de droge terreinen van Mundo Novo, kan men nog niet bepaald zeggen, dat de proef, die het juist in de eerste jaren zoo bijzonder slecht heeft getroffen, mislukt is.

Het is, helaas, waar, wat door den Raad wordt beweerd, dat de werkzaamheden van de havenverbreeding zoo uiterst langzaam vorderen. De vroegere waarnemende Directeur der Openbare Werken dacht, dat 't springen van de rots in de haven weinig beteekende, en dat bij, als de zandzuiger er was, het werk binnen korten tijd zou kunnen ten einde brengen.

Afgaande op zijn mededeelingen verklaarde de Gouverneur dan ook, bij de behandeling der begrooting van 1914, dat het werk waarschijnlijk in 1913 klaar zou komen. Echter bleek niet alleen, dat de zandzuiger niet het goede werktuig was om de meeste soort specie uit de haven op te baggeren, maar ook, dat juist het springen, het losmaken van de onderzeesche rots, de grootste moeite gaf.

Na de komst van Prof. Dr. Kraus werd, in stede van met opgelegde ladingen — het systeem, dat gevolgd werd door den toenmaligen waarnemenden Directeur der Openbare Werken — gesprongen door boorgaten in de rots te maken, en daar de dynamiet in te stoppen; wat, in den beginne, volgens de opgave, die aan den Gouverneur verstrekt werd, goede resultaten scheen op te leveren.

Daar de zandzuiger niet voldeed, werd er in Amerika een Hayward bucket besteld; blijkbaar wel een praktisch werktuig, doch dat den grond ook alleen kan opbrengen, als deze behoorlijk is losgemaakt. En in dit laatste was men door het springen met dynamiet niet voldoende geslaagd. Het schijnt alsof de grond, die te vast is om, zonder losgemaakt te zijn, door de bucket te worden opgehaald, te los, te elastisch is, om veel op dynamiet te reageeren.

Waar het, na de ondervinding, die wij hebben opgedaan, niet raadzaam werd geacht, om nog meer boormachines of andere nieuwe werktuigen uit te laten komen, waarvan men niet weet of ze wel de gewenschte resultaten zullen opleveren, en zoodoende nog tijd en geld te verspillen, heeft de Gouverneur aan Zijne Excellentie den Minister van Koloniën verzocht, 't werk alsnog onderhands te mogen aanbesteden aan een geroutineerd aannemer, die waarschijnlijk de noodige werktuigen wel te zijner dispositie zal hebben, of wel zal weten waar ze 't best te krijgen zijn.

Van het rapport, door den waarnemenden Directeur der Openbare Werken in deze uitgebracht, legt de Gouverneur een paar afschriften aan den Raad over.

De machinist WEGG werd door Zijne Excellentie den Minister van Koloniën ter beschikking van den Gouverneur van Curaçao gesteld, om, voor het drijven en herstellen van den zandzuiger, te worden belast met de waarneming der betrekking van machinist-werkbaas bij den zuiger.

Voor dát werk was de heer WEGG dus uitgekomen en tot ander werk achtte hij zich niet verplicht. Men had dus, als men hem niet betaald had, voor het werk op de baggermachine een ander moeten nemen, die op 't oogenblik wellicht niet zoo gemakkelijk te krijgen was.

Wanneer de tijdsomstandigheden het toelaten, zal de Gouverneur het andere jaar den post voor de verbetering van den waterafvoer op Monte Berde weer op de begrooting brengen.

Onder de tegenwoordige omstandigheden meer geld voor de straatreiniging uit te geven is niet wel mogelijk. Dat de straten hier en daar tijdelijk eens minder zindelijk zijn, doordat er bijv vruchtenschillen of wat papier op wordt gegooid, is onvermijdelijk, doch over het algemeen kan men de stad zeer zindelijk noemen.

De Gouverneur is van oordeel, dat de zending van den heer Cohen Henriquez, als leider van de hoedenindustrie, naar Europa en Amerika, zeer goede resultaten heeft gehad. Men heeft, meent hij, om daarvan overtuigd te worden, het rapport maar in te zien, dat hij over zijn reis heeft uitgebracht. Niemand zal ook ontkennen, dat het van groot belang is, voor den leider van welke industrie ook, om de centra van de verschillende afzetgebieden te leeren kennen, er de fabrikanten te bezoeken, om te zien welke werktuigen of gereedschappen daar gebruikt worden, om er handelsrelatiën aan te knoopen, etc.

Een der resultaten van die reis is o. a., dat de proeven, die door Mej. Dr. Jeanne van Amstel, onder leiding van Prof. Dr. Van Itersen, werden genomen, om een beter bleekingsproces voor de stroohoeden te vinden, al goede resultaten hebben opgeleverd en een volledig succes beloven.

Bij deze industrie doen zich ook de gevolgen van den oorlog helaas sterk gevoelen. De uitvoer van hoeden is gedaald, en de mogelijkheid om van de in Europa aangeknoopte handelsrelatiën partij te trekken is voorloopig uitgesloten.

Dat het stroo in den laatsten tijd slecht is, is waar, doch er is niets aan te doen. Wij moeten het nemen zooals het komt; hebben geen keuze. Er wordt dan ook steeds getracht om het stroo uit Suriname te kunnen betrekken, waar een soort stroo, die hier waarschijnlijk goed gebruikt kan worden, in groote hoeveelheden voorkomt. Monsters ervan worden hier reeds verwerkt.

Dat de prijs van de stapelhoeden in den laatsten tijd laag is, is ook waar. Dien achteruitgang had de heer Cohen Henriquez echter reeds voorzien, zooals blijkt uit hetgeen hij dienaangaande schreef op bladz 45 van zijn rapport. Gelukkig echter behouden de middelsoort hoeden hun waarde, waaruit weer opnieuw blijkt, hoe noodzakelijk het is om het gros der vlechtsters een beter soort hoeden te leeren vlechten; wat slechts mogelijk is, door te zorgen, dat er overal goede vlechtcursussen zijn.

Dat de uitvoer van stroohoeden gedurende de laatste drie jaren is achteruitgegaan, is onjuist.

Juist in 1912 zijn er meer stroohoeden uitgevoerd dan ooit te voren: voor een bedrag van bijna drie kwart millioen. Ook 1913 was geen slecht jaar, al was 't minder goed dan zijn voorganger. Vergeleken met 1912 en 1913 is 1914 geen goed jaar geweest, maar toch bedroeg de uitvoer toen nog meer dan in 1909, 1910 en 1911. Goede en minder goede jaren zullen er bij deze industrie altijd zijn.

De Gouverneur is gaarne bereid om bij het indienen van ontwerp-verordeningen, die overeenkomen met in Nederland en Suriname geldende wettelijke bepalingen, de bronnen op te geven, waaruit de gegevens tot het samenstellen dier verordeningen zijn geput: waar de wettelijke bepalingen ongeveer gelijkluidend waren, geschiedde dit in den regel reeds, naar hij meent.

De Gouverneur moet toegeven, dat er zich gevallen voordoen, waarin de kosten aan het voltrekken van het huwelijk in een bijzonder huis verbonden, voor den persoon, die ze moet betalen, blijken wel te hoog te zijn. Hij wil daarom gaarne in overweging nemen om deze te doen verminderen. De kosten afschaffen acht hij niet gewenscht, daar hier dan bijna iedereen thuis zou willen trouwen.

Art. 28*i*. De Gouverneur meent, dat deze post dient te worden gehandhaafd. Er dient voor de ambtenaren in de benedendistricten een pied-à-terre zijn, waar zij, zoo noodig, eens kunnen overnachten; als zij den geheelen dag buiten zijn, iets kunnen gaan gebruiken; menschen kunnen ontbieden, die zij moeten spreken etc.

De kosten zijn zoo gering, dat de uitgaven in alle opzichten te rechtvaardigen zijn.

Reeds vroeger toonde de Gouverneur aan, dat het verbouwen van het huis op Wacao voor dat doel een slechte financiëele maatregel zou wezen. Er moet daarvoor ongeveer f 2000.— worden uitgegeven, terwijl jaarlijks de onkosten voor het onderhoud van het huis en de betaling van den huisbewaarder meer zouden bedragen dan nu de huur is van het huisje op Hofje–Abau, inclusief bediening.

Art. 32. Zooals de Gouverneur reeds in de gewisselde stukken over de begrooting voor het dienstjaar 1914 breedvoerig heeft uiteengezet, acht hij voor de hoedenindustrie een goede leiding onontbeerlijk. Deze zal, volgens hem, waarschijnlijk nooit en zeker nog in geen veertig jaren gemist kunnen worden.

Als antwoord op de vraag waaruit de leiding bestaat, verzoekt hij zich kortheidshalve te mogen refereeren aan hetgeen hij daarover in voormelde stukken heeft aangevoerd en aan hetgeen door zijn gemachtigde bij de openbare behandeling der begrooting voor 1914 bij art. 133 is gezegd.

Art. 39*a en b*. Het bacteriologisch laboratorium, moest, toen de persoon, die er over was aangesteld, uit de kolonie was vertrokken, toch worden onderhouden, en daarvoor is een behoorlijk toezicht noodig.

Er wordt in Holland bij de Regeering ernstig over gedacht om hier een bacterioloog uit te zenden, wat voor de kolonie zeker een aanwinst zou zijn.

Art. 45. Dat de Maatschappij ter bevordering van Landbouw, Veeteelt, Zoutwinning en Visscherij niets meer uitvoert, zooals eenige leden beweren, is onjuist, al treedt haar werk weinig op den voorgrond.

Zij houdt zich den laatsten tijd meer in 't bijzonder bezig met de verbetering van den veestapel en het invoeren van nieuwe voedergewassen.

Om de groote droogte werd het door haar niet raadzaam geacht dit jaar veel fokvee in te voeren.

In de hierbij aangeboden Nota van Wijzigingen worden nog eenige voorstellen gedaan; de Gouverneur meent te kunnen volstaan met te verwijzen naar de daarbij gegeven toelichtingen.

DE OORLOG.

In West-Vlaanderen heeft het er hard gespannen verleden week. In den nacht van Vrijdag 23 April is het den Duitschers gelukt een wig te drijven in het front der Verbondenen. Bijna waren zij door de gelederen heengebroken, en had de weg naar Calais voor hen opengelegen.

Na een vreeselijk bombardement op den driehoek Bixschoote-Langemarck-Boesinghe drongen de Duitschers tusschen Bixschoote en Langemarck door en dreven de afdeeling Canadeezen terug tot Boesinghe. Deze krachttoer hebben ze niet kunnen uitvoeren dan met behulp van ongeoorloofde middelen. De Duitschers hadden namelijk flesschen met verstikkend gas langs hunne loopgraven geplaatst en lieten de vergiftigende dampen door den wind naar 't leger der Verbondenen waaien; ten overvloede schoten ze zelf nog bommen af met dergelijk gas gevuld. De lucht, verpest door gasdampen, belette iedere ademhaling en dwong de Verbondenen zoo snel mogelijk terug te wijken om uit de benauwende gassfeer te geraken. Zeer velen zijn door verstikking gestorven, en bijna allen, die onder het bereik der gassen waren, leden aan hevige benauwdheid. Van de verwarring door deze plotselinge algemeene vergiftiging ontstaan, hebben de Duitschers gebruik gemaakt om tusschen verschillende secties van het leger der Verbondenen door te dringen. De aaneensluiting van het front was een oogenblik verbroken.

De Canadeesche divisie, welke 4 kanonnen van 8 duim had moeten achterlaten, herstelde zich echter spoedig, sprong weer woest naar voren en wist met bajonet en geweerkolf den vijand terug te drijven. Binnen een paar uur waren ze opnieuw in het bezit van hun verloren kanonnen, en hadden nog daarenboven vele Duitschers gevangen genomen.

Een oogenblik dus is de lijn van het front leelijk verbogen geweest, maar ze is weer recht geklopt en nu gaat het over de geheele linie steeds voorwaarts.

Dat zal nu toch wel de laatste poging der Duitschers geweest zijn om tot Calais door te dringen, want het leger der Verbondenen verwacht weer groote versterking van troepen uit Engeland. Juist dien zelfden Vrijdag 23 April moest op bevel der Engelsche Regeering alle scheepvaart tusschen Engeland en Nederland worden gestaakt.

Nu is in het begin van den oorlog ook een dergelijke maatregel genomen gedurende het transport der troepen, reden waarom wij ook thans aan een dergelijk transport gelooven.

Uit de laatst ontvangen mailbladen blijkt, dat er nog een groot transport uit Engeland werd verwacht.

Ook is het mogelijk, dat eindelijk de groote zeeslag zal geleverd worden, waar de heele wereld op zit te wachten. Engelsche onderzeeërs loeren rondom Helgoland en in de Noorsche wateren zijn Fransche en Engelsche oorlogsschepen gezien. Ook Duitsche booten werden gesignaleerd, liefst 64 in getal.

Zou 't dan toch pas in Mei beginnen!

In het Noorden van België zijn de Duitschers ook iets bizonders van plan. Alle verkeer met Holland is stop gezet en de grenzen worden uiterst scherp bewaakt.

Begin April werd in België, ook onder de Duitschers, over den uittocht uit België gesproken. Gebrek aan levensmiddelen? Overvloed is er zeker niet, en vecht eens met een leege maag!

In het Oosten rukken de Russen zegevierend verder. Bij de Dardanellen is alles nog in voorbereiding tot grootere actie. Een groot getal hulptroepen werd op de Aziatische kust aan 't strand gezet. Zonder landleger zijn de vestingen niet te nemen

Z. H. Paus Benedictus XV en de Wereld-Oorlog.

Het resultaat van de onderhandelingen, door den H. Stoel met de mogendheden over reeds vele gewichtige aangelegenheden gevoerd, bevestigt de opvatting, welke reeds spoedig na den oorlog o. a. door Engeland werd gehuldigd, dat al een moreele machtsfactor als het Pausdom slechts tot eigen schade uit de politiek wordt geweerd. Daarom dan ook heeft Engeland de betrekkingen met het Opperhoofd der katholieke Kerk, welke het voor eeuwen had verbroken, weer aangeknoopt en een gevolmachtigd gezant bij het Vaticaan benoemd. Doch ook andere staten erkennen den Paus thans als *princeps pacis* (vredevorst).

De Kabel bracht ons deze week het verblijdend bericht, dat de Voorzitter der R. K. Kamer-fractie, Mgr. Dr. NOLENS, door de Nederlandsche Regeering was afgevaardigd om in Rome het herstel der diplomatieke betrekking tusschen Nederland en het Vaticaan voor te bereiden.

Het koninkrijk Servië liet reeds het voornemen blijken, ook zijnerzijds een vertegenwoordiger bij den H. Stoel aan te stellen. En Turkije, welks souverein eenige maanden geleden den apostolischen delegaat in plechtige audiëntie met de hoogste eerbewijzingen ontving, heeft den kerkelijken twist in Armenië, die reeds meer dan vijftig jaren duurde, bijgelegd. De Turksche regeering heeft de billijke wenschen en eischen van den H. Stoel erkend en toegegeven aan het verlangen, om een rechtmatigen patriarch aan te stellen. Hiermee heeft Turkije aan Z. H. een nieuw bewijs willen geven, dat het ernstig meent, den heiligen oorlog binnen bepaalde grenzen te houden. Anderzijds zal het naar uit Rome gemeld wordt, den H. Stoel nu gemakkelijk vallen, het Fransche protectoraat over de katholieken in het Oosten los te laten, vooral daar dit meer nadeel dan voordeel opleverde en reeds tot een drukkende last was geworden

Het Fransche protectoraat had immers een feitelijk suprematie tengevolge in alle streken, waar het beschermingsmacht uitoefende. Het is niet te verwonderen, dat men ook in Frankrijk de fouten der atheïstische regeering meer en meer inziet en dat de invloedrijke kringen aandringen op het herstel van de diplomatieke betrekkingen met het Vaticaan. Al worden ook niet alle wenschen des Pausen — hoe gegrond en hoe billijk zij ook zijn mogen, als b. v. de door hem voorgestelde wapenstilstand met Kerstmis — vervuld, toch treedt, gelijk de bemoeiingen en de resultaten van den Paus aanduiden, de moreele beteekenis van het Pausdom sterker naar voren en is het Pausdom dan ook op de geheele aarde in aanzien gestegen. Want alles, wat Benedictus XV persoonlijk door zijn onvermoeiden arbeid voor de leniging in den oorlogsnood en voor het herstel van den vrede gedaan heeft, toont niet alleen zijn hooge wijsheid en zijn goedheid, zijn groote diplomatieke bekwaamheid en zijn ware onzijdigheid in den strijd der volken, doch in zijn invloed op de menschheid ook de innerlijke kracht, de wijding van het Pausdom, de waarde van de katholieke kerk en haar verdiensten voor de godsdienstige hernieuwing en zedelijke wedergeboorte der volken.

Redevoering van Minister Grey.

De Engelsche minister van buitenlandsche zaken, Grey, heeft 22 Maart ll. in een te Londen gehouden rede over den oorsprong van den oorlog gezegd:

Honderden millioenen zijn in de laatste maanden uitgegeven, honderd-duizenden zijn gesneuveld en millioenen gewond. Dat alles had voorkomen kunnen worden door een Europeesche conferentie, waaraan wanneer Duitschland die had gewenscht.

In Juli van het vorige jaar hebben Frankrijk, Italië en Rusland zich bereid verklaard tot deelneming aan een conferentie en nadat het voorstel van Engeland daartoe was gedaan, heeft de czaar van Rusland nog aan den Duitschen keizer voorgesteld het geschil tusschen Oostenrijk en Servië aan het Hof van Arbitrage in Den Haag voor te leggen. Duitschland heeft echter elk voorstel om het geschil op die wijze te beslechten, afgewezen en daarom rust eens en voor altijd op Duitschland de verantwoordelijkheid, Europa in dezen oorlog te hebben gestort.

Het geschil tusschen Oostenrijk en Servië was veel gemakkelijker te beslechten dan het twee jaar geleden was met goed gevolg de crisis op den Balkan op te lossen. Duitschland wist uit de ervaring van de conferentie te Londen, die een einde heeft gemaakt aan die crisis, dat het op onzen goeden wil en vredelievendheid kon rekenen. Wij hebben op de conferentie van Londen geen diplomatieken triomf gezocht, wij hebben niet geïntrigeerd, doch onpartijdig en eervol naar den vrede gestreefd. Wij waren in Juli bereid dat weer te doen.

In de laatste jaren hebben wij Duitschland herhaaldelijk verzekerd, dat geen aanval op dat rijk eenigen steun van onzen kant zou krijgen. Wij hebben Duitschland echter niet kunnen beloven, aan zijn zijde te staan, hoe aanvallend het zich ook tegenover zijn naburen mocht gedragen.

Wij weten nu dat Duitschland zich op een oorlog zoodanig had voorbereid, als alleen een volk dat een oorlog in den zin heeft kan doen.

Onder luide toejuichingen zei Grey verder: Dit is de vierde maal binnen de heugenis van het levende geslacht, dat Pruisen Europa in een oorlog heeft gewikkeld. De vorige waren de oorlog tegen Denemarken, die tegen Oostenrijk in 1866 en die tegen Frankrijk in 1870. Wij weten uit officieele bescheiden, dat Duitschland deze oorlogen heeft ontketend. Wij zijn thans vast besloten dat dit de laatste maal zal zijn.

Lang voor de oorlog begon, had ik — vervolgde Grey — België beloofd, dat wij zijn onzijdigheid niet zouden schenden, zoolang ze door de andere mogendheden werd ontzien. Indien Duitschland een inval in België deed, waren wij verplicht ons daar tegen met alle kracht te verzetten. Indien wij dat niet dadelijk hadden gedaan, toen Duitschland de Belgen aanviel, noncombattanten neerschoot en het land vernielde op een wijze die in strijd is met alle regelen van den oorlog en met de wetten der menschelijkheid, zou ons dat tot eeuwige schande hebben verstrekt. (Toejuichingen).

Een der voornaamste vredesvoorwaarden moet zijn: *herstel van België in zijn onafhankelijk nationaal bestaan* met ongestoord bezit van zijn grondgebied en voor zoover dat mogelijk is vergoeding voor het wreede onrecht, België aangedaan.

Het groote doel, waarvoor de bondgenooten strijden, is dat de volken van Europa, 't zij klein of groot, volkomen vrij zullen zijn hun onafhankelijk bestaan te behouden, hun eigen regeeringsvorm te kiezen en voor hun eigen nationale ontwikkeling te zorgen (toejuichingen).

Wij hebben sedert het begin van den oorlog het Duitsche ideaal door Duitsche hoogleeraren en publicisten hooren uitleggen. Het houdt in, dat de Duitschers een superieur volk zijn, en recht hebben met alle middelen zich de macht te verzekeren, terwijl verzet tegen hen onrechtvaardig is. De Duitschers hebben over de volken van het vasteland hun heerschappij willen vestigen, die geen vrijheid voor de volken zou inhouden, maar dienstbaarheid aan Duitschland.

Ik — zei Grey — zou liever sterven of het vasteland voorgoed den rug toekeeren, dan onder zulke omstandigheden leven.

Na den oorlog moeten wij en de andere volken van Europa vrij zijn, zonder voortdurend bedreigd te worden door het gepraat van opperste krijgsheeren, door het blinken van wapenrustingen, het gerammel van sabels en scheeden en het voortdurend aanroepen van den hemel als medeplichtige van Duitschland. Wij moeten zijn veilig in het recht van onafhankelijke souvereiniteit en gelijk recht.

Het Huisgezin.

Een stad van lijden en treurnis.

De stemming in Trier is en blijft vol somberheid, wijl altijd nog de massa aanvoer van gewonde soldaten aanhoudt, die, van uit Frankrijk, in groote „Lazaretzüge," die voortreffelijk zijn ingericht, hier in de eerste grensstad arriveeren. In het stati onsgebouw is provisorisch, een bal gebouwd, waar de ongelukkigen geholpen worden, losgeraakte verbanden worden hersteld en verdere medische maatregelen worden getroffen, waarna het in auto's naar de hospitalen gaat, waar de verminkte soldaten worden ondergebracht. O die voortdurende gewonden-transporten brengen zulk een sombere stemming in de stad en maken de inwoners zoo droevig!

Trier is de stad der zwaar-gewonden, ofschoon men in de straten niet vele soldaten ontmoet met de hand in een doek gewikkeld, of het hoofd met een verband omwonden, ofschoon men zeer weinigen ziet, die op een stok voorwaarts schrijden, zooals men dat dagelijks, b.v. in Keulen, bemerkt, de bevolking der stad weet het, dat in de groote hospitalen en in de openbare gebouwen, waar hoog van den toren de Roode Kruisvaan wappert, ontzettend veel geleden wordt. 't Is om te weenen als men zulk een hospitaal binnentreedt en daar de menschelijke ellende aanschouwt, die de verderfelijke granaten aan het jonge, krachtige menschelijk lichaam hebben veroorzaakt. Ook de zeer ernstige typhus-lijders, die in de loopgraven in Frankrijk ziek werden, zijn hier in aparte inrichtingen ondergebracht. In geen stad in Duitschland is zoo voortreffelijk voor medisch personeel gezorgd als hier; medici van zeer grooten naam, professoren uit alle hoeken van het rijk, beijveren zich hun wetenschap aan te wenden, om de vaak afzichtelijke wonden der soldaten te genezen.

En dan, de vele militaire begrafenissen in Trier! Men heeft buiten de stad een speciaal soldaten-kerkhof ingericht, waar de aan hun wonden gestorven soldaten begraven worden. Tot hiertoe stierven er reeds velen. 's Middags trekt uit de stad geregeld veel volk naar buiten om voor de rust der helden, die voor de eer van het vaderland vielen, te bidden. Vol stichting gaat men langs de graven en bidt den Rozenkrans, en menige traan valt onder een vurig gebed op het pasgedolven graf van een jong-gestorven soldaat. Of het regent of stormt, of sneeuwt, daar buiten de stad op het soldaten-kerkhof zijn altijd menschen, die voor de zielerust der gevallen helden bidden. Wanneer men in Trier komt, stelt men zich dadelijk de vraag: „Wat zijn hier weinig soldaten in de stad?" Nu en dan ziet men troepen jonge soldaten, die er zeer intelligent uitzien, maar zulke bemodderde uniformen dragen, dat men meenen zou: zij komen van het front. De waarheid echter is, dat zij zich oefenen in het loopgraven maken en later naar het slagveld gaan.

Er zijn in Trier nooit vele soldaten geweest. In den laatsten tijd bouwde men buiten de stad een groote kazerne en kwamen de jagers daar hun intrede doen, maar niet in zulken getale, dat men van sterk garnizoen kan spreken. Ook een afdeeling der luchtscheepvaart kwam in den laatsten tijd naar Trier, en een krachtige Zeppelin-halle werd er gebouwd. Het reuzenmilitaire luchtschip maakte vaak mooie vluchten naar Keulen en Coblenz, en de inwoners zijn wat trotsch op hun mooien militairen vlinder.

Dat de stad Trier als grensstad zoo weinig soldaten telt, was vóór den oorlog voor sommigen een reden tot vrees, en ook nog tijdens den oorlog gaven pessimisten te kennen, dat die vrees werkelijk gegrond was, wanneer de Franschen eens een door braak door Luxemburg beproefden. Wij meenen bescheidenlijk te kunnen opmerken, dat dit gevaar voor Trier absoluut denkbeeldig is. Want, indien de Franschen probeerden door te breken aan de Fransch—Luxemburgsche grens om van dien kant door Luxemburg in Duitschland te komen, staan ze voor twee sterke liniën der Duitschers. Primo zijn de Luxemburgsche-Fransche grenzen buitengemeen goed versterkt en hebben de Duitschers Longwy als steunpunt voor hun militaire operaties: secundo is de stad Luxemburg als hoofdpunt der tweede verdedigingslinie in een vesting te veranderen. De natuurlijke ligging maakt Luxemburg met zijn vele rotsen bovenmate geschikt voor verdediging, zoodat alles bij elkander voor de Duitsche grenzen langs dezen kant niets te vreezen is. In Trier vloeit de somberheid van de huidige stemming der bevolking dan ook niet voort uit dergelijke overwegingen, als zoude men beangst zijn voor een inval der Franschen, doch wordt alléén veroorzaakt door de tastbare bewijzen der oorlogsellende, die zich hier zoo vaak door de vele zwaargewonden-transporten aan een ieder openbaart.

De voedings-quaestie in Luxemburg.

Men hoort in Luxemburg thans overal onrustbarende uitlatingen over de brood-quaestie, niet zoozeer om het feit, dat het Groothertogdom momenteel gebrek heeft, maar vooral door den blik op de toekomst, die er onder dit opzicht voor Luxemburg niet al te rooskleurig uitziet. Want het wordt nu overal merkbaar, dat Duitschland, dat tot hiertoe voor het Groothertogdom in zake levensmiddelen zeer bezorgd scheen, en tot den uitvoer naar ons landje vele waren beschikbaar stelde, opeens de toezending van meel gaat beperken en Luxemburg daardoor voor de toekomst niet meer zeker is, zich voldoende brood te kunnen verschaffen. Daarbij komt nog de omstandigheid, dat de actie der regeering, wier grijze president overal heen reisde om in neutrale landen te onderhandelen over de levensmiddelen-quaestie, tot hiertoe weinig voordeel opleverde, wat ook al weer begrijpelijk is, wanneer men bedenkt, dat de neutrale landen zelf in groote moeilijkheden gewikkeld zijn omtrent dit punt, en aan een ander neutraal land geen levensvoorraad afstaan, vóórdat zij van de toekomst van het eigen land verzekerd zijn. Al is het waar, dat de Staatsminister in het kleine Luxemburg, ook al heeft hij groote talenten, in de wereld der diplomatie niet zulk een invloed heeft, als een drager derzelfde waardigheid in een uitgestrekter rijk, toch kan een onvoorzichtige bemoeiing, in bepaalde gevaarlijke omstandigheden, aanleiding geven tot groote moeilijkheden. Men vergete niet, dat de Duitschers hier in Luxemburg baas zijn.

In sommige kringen in Luxemburg oordeelt men niet gunstig over de uitlatingen van mr. Eischen in Zwitserland.

Het zou ons niet verwonderen, dat de regeering hier gedwongen wordt, zich te wenden tot het Amerikaansche comité, dat België van levensmiddelen voorziet en waarschijnlijk wel geneigd zou zijn, haar werkkring wat verder uit te breiden en Luxemburg er in op te nemen, dat dan uit Amerika een geregelde toezending van meel zou verkrijgen. Doch ook hier zal minister Eischen zeer diplomatisch te werk moeten gaan. Want, indien Luxemburg met Amerika in de broodquaestie onderhandelingen aanknoopt, die resultaat zouden hebben, rijzen weer andere moeilijkheden. Immers in Luxemburg liggen nog zeer vele Duitsche soldaten, die tot hiertoe van den levensvoorraad in het Groot-hertogdom het hunne namen, hetgeen voor Engeland een motief zou kunnen worden, om Amerikaansche zendingen naar Luxemburg niet door te laten en te beschouwen als oorlogs-contrabande.

De Tijd.

De val van Przemysl.

„De vesting Przemysl is, na vier en een halve maand ingesloten geweest te zijn, aan het einde van haar weerstandskracht gekomen en den 22en in eere gevallen. Toen de voorraden in het midden van deze maand begonnen op te raken, besloot de generaal der infanterie von Kusmanek tot een laatsten aanval. De uitvallende troepen drongen in den morgen van den 19en tot vóór de vesting-linie vooruit en hielden in een gevecht van zeven uur tegenover een sterk Russisch leger tot het uiterste stand. Eindelijk noopte de numerieke overmacht der Russen de onzen terug te keeren, achter de vestinglinie. In de daaropvolgende nachten vielen de Russen verschillende fronten bij Przemysl aan, maar die aanvallen werden afgeslagen evenals alle vorige door het dappere vuur onzer verdedigers.

„Daar echter na den uitval van den 19en, ook met de grootste beperking, het niet langer dan drie dagen mogelijk geweest zou zijn om weerstand te bieden, had de commandant der vesting intusschen het bevel ontvangen om na afloop van dien termijn en na vernieling van het oorlogsmateriaal, de vesting aan den vijand over te geven. Gelijk een vlieger, die uit de vesting gekomen is, meldde, is het inderdaad gelukt, om de forten, de kanonnen, de munitie en de versterkingen op tijd onbruikbaar te maken. Voor het opofferende uithouden der vesting en de laatste gevechten der bezettingstroepen mag men niet minder bewondering voelen dan voor de dapperheid in vroegere gevechten. Dezen lof zal ook de vijand den helden van Przemysl niet onthouden. De val der vesting, waarmee de legeraanvoering sedert langen tijd rekening gehouden heeft, kan geen invloed hebben op den toestand in het groot van het leger te velde, dat nog immer als 't vechten is in de Karpathen van den Uszok-pas tot aan den pas van Komieczn toe."

Aldus een officieele mededeeling van Oostenrijkschen kant.

De Honved-minister Hazai zeide volgens de *Budapesti Hirlap* over den val van Przemysl:

De beteekenis van den val der vesting moet niet worden overschat. Przemysl vervulde haar taak op heldhaftige wijze. In de vesting hadden wij hoogstens 25.000 soldaten, waaronder de schanswerkers en industrieele arbeiders. Het aantal der omsingelende Russische troepen bedroeg 50 à 80.000 man. Overigens is de militaire toestand heden veel gemakkelijker dan vroeger en vooral dan bij het begin van den oorlog. Wij kunnen met ongebroken moed de toekomst tegemoet zien.

Maar nu wordt van Russische zijde gemeld, dat zich te Przemysl negen generaals, 93 hoofdofficieren, 2500 officieren en ambtenaren en 117.000 man aan de Russen hebben overgegeven. Het aantal kanonnen en de verdere buit moet nog worden vastgesteld.

Dat is in zeer sterke tegenspraak met de getallen, die van Oostenrijksche zijde worden gegeven en ook met de waarschijnlijkheid.

Wat de gevolgen zullen wezen van den val der vesting, is nog niet te zeggen.

Het *Giornale d'Italia* ziet in den val van Przemysl een gewichtige etappe op den weg tot verdere Oostenrijksche verliezen. Niettemin blijft volgens dit blad de verdediging van Przemysl een roemrijk feit in de Oostenrijksche geschiedenis, geschreven met het bloed van dappere mannen, die onvergetelijk zullen blijven.

Indien echter Weenen en Berlijn niet spoedig hulptroepen zenden, zijn bedenkelijke gevolgen voor het Oostenrijksche leger te wachten.

Het merkwaardigste in dit bericht is, dat het uit Berlijn wordt overgeseind.

Binnen Przemysl

blijkt toch werkelijk een ontzaglijk garnizoen aanwezig te zijn geweest.

Uit St. Petersburg wordt bericht:

De getalsterkte van de bezetting van Przemysl, die zich thans aan ons heeft overgegeven, bedroeg oorspronkelijk 150.000 man.

De parlementair, die in ons leger kamp over de overgave kwam onderhandelen, stelde haar op 130.000 man vast. Het blijkt nu echter uit het rapport van den generalen staf der vesting, dat 't garnizoen van Przemysl omstreeks 14 Maart 126 000 man bedroeg.

Ondanks de geleden ontberingen, waren er in de vesting geen epidemieën uitgebroken en het aantal zieken was betrekkelijk gering, als men de scheurbuiklijders, 20% in aantal, buiten beschouwing laat.

Maar er was wel een algemeene uitputting door gebrek aan voedsel.

Uit Kief wordt dan ook reeds bericht:

„Hier zijn 4000 krijgsgevangenen aangekomen grootendeels uit Przemysl Zij waren in deerniswaardigen toestand, halfverhongerd, en velen van uitputting haast neder. Het had hun bijna aan kracht ontbroken, om uit de loopgraven te komen."

Dat de bezetting zoo groot was, veel grooter dan voor de verdediging der vesting noodig of zelfs wenschelijk moet heeten, kan enkel verklaard worden uit het feit, dat een groot aantal troepen bij de laatste gevechten vóór de insluiting gedwongen werden, om binnen Przemysl te vluchten.

De bewering van den Hongaarschen minister Hazai, dat de bezetting der vesting op zijn hoogst uit 25 000 man bestond, met inbegrip van schansgravers, is dan ook zeker wel zeer vreemd......

Przemysl, zoo schrijft de *Daily Mail*, was met Krakau de grootste sterkte in Gallicië en een van de sterkste en best ontworpen vestingen in de wereld. Zij werd verdedigd door een gordel van 10 gepantserde forten, die ongeveer 9.5 K.M. van de stad af lagen, was het hoofdkwartier van het Xde Oostenrijksche legercorps en een belangrijk spoorwegkruispunt. De omtrek van de verdedigingswerken bedroeg ongeveer 40 K.M. Kort voor den oorlog waren de verdedigingswerken aanmerkelijk versterkt. Er werden nieuwe werken aangelegd en verdwijnende geschutskoepels op vele punten aangebracht.

De forten waren buitengewoon sterk door onderaardsche gangen verbonden en zoo gebouwd, dat er weinig of niets van boven 't terrein uitstak. Onder de artillerie waren een groot aantal van de vermaarde 30.5 c.M.-mortieren met een schootsverheid van 11—13 K.M. De artillerie was veel sterker dan de kanonnen die de Russen tegen de vesting konden opstellen, zoodat bij dit beleg de gewone toestand omgekeerd werd — de belegeraars waren de minderen in artillerie tegenover de belegerden.

De voorraden aan mondkost en munitie waren aanvankelijk ontzaglijk. Bovendien was er een uitstekend vliegercorps in de vesting; de Oostenrijksche vliegers wisten elke Russische batterij te ontdekken, zoodra die zich bloot gaf. De Oostenrijksche kanonniers vernielden dan de Russische geschutsstellingen met hun zware houwitsers.

Het beleg werd op 17 September om de stad geslagen, en van dien dag af werden er verwoede gevechten geleverd die hun toppunt bereikten bij een vreeselijken stormloop van den Russen op 5 en 6 October. Zij drongen in fort 1, een van de buitenste Oostenrijksche verdedigingswerken, en ook in de tusschenstellingen door. Ten slotte werden de Russen met zware verliezen teruggeworpen, als men de Oostenrijksche berichten gelooven mag, met achterlating van 70.000 dooden en gewonden.

Bij het tweede beleg, dat op het tijdelijke ontzet van de vesting volgde, verijdelden de Russen alle pogingen van de Oostenrijkers, om het garnizoen de hand te reiken, ofschoon einde December drie legercorpsen door de Karpathen in de richting van Przemysl rukten.

Bij het beleg werd aan beide zijden ridderlijkheid betoond. Met Kerstmis schoten de Russen een Oostenrijksch vlieger neer. Het bleek, dat hij een kalkoen voor generaal Kusmanek, den bevelhebber van het garnizoen, bij zich had. De Russische bevelhebber zond die kalkoen met andere Kerstgeschenken onder de witte vlag naar de stad, waarop generaal Kusmanek, die voor de Russen niet onder wilde doen, twintig ganzen terugstuurde.

In telegrammen aan Engelsche bladen wordt het aantal kanonnen, door de Russen te Przemysl buitgemaakt, als 2400 opgegeven. Ruim 600 moeten van groot kaliber zijn.

Den 14den Maart was het begin van het einde te zien in het verlies van het strategisch hoogst belangrijke dorp Malkowice, dat de Russen in een onverwachten stormloop namen. De Oostenrijkers bepaalden zich van toen af hoofdzakelijk tot het afvuren van hunne zware artillerie, gemiddeld van meer dan 100 projectielen per dag, hetgeen echter weinig invloed scheen te hebben op de belegeringstroepen.

De burgerlijke bevolking was voor het tweede beleg voor het grootste deel uit de vesting verwijderd. De bewoners, die hun stad niet hadden willen verlaten, hebben in de vesting bitter gebrek geleden.

In de laatste weken werden de hospitalen steeds voller ten gevolge van de vreeselijke ontberingen, die geleden werden en de menschen uitputten. Vrijdag vóór den laatsten uitval werden aan allen verduurzaamde levensmiddelen verstrekt. Zij vielen er uitgehongerd op aan. Vele magen waren niet meer bestand tegen dat voedsel en konden het niet meer verdragen. Vele personen werden dientengevolge ziek en enkelen stierven. Alle paarden waren reeds geslacht en opgegeten. Ten slotte kwamen zelfs die der generaals aan de beurt. De laatste haver werd gemalen en met paardenvleesch aan de uitgehongerden verstrekt tot de Russen verder voor hen konden zorgen.

Men verhaalt, dat men den vestingcommandant Zondag gebraden postduiven voorzette, het eenige wat daar behalve paardenvleesch nog aanwezig was. Generaal Kusmanek wees het af en zond het aan een zwaren zieke in het hospitaal.

De Karpathen.

Op het westelijk deel van het front in de Karpathen, tot aan de Uszoker-pas, heeft zich een veldslag ontwikkeld, die *met de grootste hevigheid* wordt voortgezet. Sterke Russische strijdkrachten zijn hier tot den aanval overgegaan. *Er wordt verbitterd gevochten* om de bergstellingen.

Tusschen de Pruth en de Djnestr is het in het noordelijk deel van Boekowina op tal van punten tot gevechten gekomen, waarin de vijand uit eenige plaatsen is verdreven en naar de grens is moeten terugtrekken.

De ten noorden van Czernowitz over de Pruth liggende dorpen, die den Russen als basis dienden voor hun krijgsverrichtingen tegen de stad, zijn van vijanden gezuiverd.

In Polen en West-Gallicië is de toestand onveranderd.

Bij Ottinouw is een door de Russen gebouwde brug over de beneden Dunajec door Oostenrijksche artillerie vernield.

Van Russischen kant vernemen we:

Den 19en Maart deed de vijand een aanval op het front Luizna-Ropica-Russka Hij opende een hevig vuur uit twaalf duims houwitsers. Be-

schermd door het vuur, vielen twintig vijandelijke bataljons, om vier uur 's morgens onze strijdkrachten aan, wier getalsterkte veel geringer was. Onze infanterie opende het vuur zonder eenige haast en goed op het doel mikkend. Met medewerking van zijn reserve-troepen naderde de vijand op 200 pas van onze loopgraven. Na ontzaglijke verliezen te hebben geleden en nadat hij geen versche troepen meer kon aanvoeren, trok de vijand van onze stellingen terug. Het terrein van den aanval was met dooden en gewonden bedekt.

De aanval werd hervat door de geheele 39e divisie Honveds. De Hongaarsche soldaten waren totaal dronken en stormden aan, door het prikkeldraad heen, ondanks ontzaglijke verliezen, in dolle woede. Onze stelling op de hoogte van Stachkowka ging driemaal van de handen van den een in die van den ander over. Bij den vierden tegenaanval om vijf uur in den namiddag verdreef een klein aantal van onze dapperen den vijand van de hoogte. De woede van ons regiment, dat eerst de loopgraven verloren had, was zoodanig, dat in het handgemeen, 't welk volgde, er geen gevangenen werden gemaakt. Aangemoedigd door het succes, achtervolgden wij den vluchtenden vijand uitsluitend met de bajonet en de kolven der geweren.

En later.

In de Karpathen blijven onze troepen vorderingen maken op het front van den Duklapas tot de Boven-San. Ongeveer 3500 man werden krijgsgevangen gemaakt, terwijl 16 mitrailleuses en drie kanonnen in onze handen vielen. De vijandelijke aanvallen in de richting Uzjok werden afgeslagen.

De Russen deelen verder mede, dat de afdeeling, die een „verkenning" naar Memel deed, is teruggetrokken.

Van Duitsche zij wordt meegedeeld. dat de vloot bij de verdrijving der Russen uit de buurt van Memel heeft medegewerkt.

Er worden voortdurend troepen in de Oostenrijksche kustplaatsen geconcentreerd, meldt de *Times*-correspondent te Venetië, en krachtige pogingen aangewend, om meer mannen te krijgen, teneinde de opengevallen plaatsen in het leger aan het front aan te vullen. Medio Maart werden alle mannen tot den leeftijd van 52 jaar opgeroepen, die nog in staat zijn om te dienen. Zij zullen zoo snel mogelijk geoefend worden om in het begin van April hun plaats in de gevechtslinie in te nemen.

Het beleg van Przemysl.

Ziehier in enkele data de geschiedenis van het beleg der stad:

28 September 1914. Begin der insluiting.

8 October. Hevig bombardement.

19 October. Gedeeltelijk ontzet door aankomst van Oostenrijksche troepen.

11 November. Hervatting van 't beleg.

12 December. Tengevolge van het oprukken van Duitsche en Oostenrijksche troepen uit de Karpathen en van Krakau verslapt het beleg andermaal.

22 December. Vruchtelooze poging der Oostenrijkers de stad te ontzetten.

Begin Maart 1915. De aanvallen der Oostenrijkers afgeslagen.

19 Maart. Laatste groote uitval van 't garnizoen.

22 Maart. Overgave der stad, na een beleg van 175 dagen.

Berichten uit de Kolonie.

Zilveren Jubilé.

Maandag a. s. 3 Mei zijn de Eerw. Zusters Dominikanessen vijf en twintig jaar werkzaam in onze Kolonie.

Hoe ijverig en nuttig deze Zusters hier gewerkt hebben, ziet men duidelijk uit een kort overzicht der verloopen vijf en twintig jaren.

3 Mei 1890 werd het St. Jozefsconvent te Philipsburg op St. Martin gesticht en werden twee scholen geopend, een voor de meisjes van den neteren stand en een voor de arme kinderen, jongens en meisjes.

5 Mei 1892 vertrokken er weder krachten uit Holland om het St. Jozefsweeshuis op Santa Rosa van Pastoor FRIE z.g. over te nemen.

Deze stichting hebben de Zusters Dominikanessen in 1897 weder overgegeven aan de Eerw. Paters Salesianen, beter in staat om ook aan de ambachtsschool van Pastoor FRIE de noodige leiding te geven.

Toen er nu meerdere krachten vrij kwamen en zij ook nog versterkt werden door nieuwe zendingen uit Holland, hebben de Eerw. Zusters successievelijk scholen geopend op Simpsonsbay, St. Eustatius en Saba. Sinds een paar jaren hebben Zij ook een St. Rosa-Gasthuis op St. Martin, en bedienen zij reeds drie van de vier Zusterscholen op Aruba. Het ligt in de bedoeling ook de scholen van Bonaire aan de Zusters Dominikanessen toe te vertrouwen.

In vijf en twintig jaren heeft de jeugdige stichting zich geregeld en flink ontwikkeld en bezit naast een centraal convent op St Martin voor de Bovenwindsche eilanden nu ook een centraal convent op Aruba voor de Benedenwindsche.

Een schoone toekomst ligt nog in 't verschiet, het arbeidsveld werd reeds aangewezen en wacht op versche krachten.

Dit alles getuigt van een kerngezonden toestand; er is groei en bloei en veel meer werk dan Zij af kunnen.

Mogen de volgende vijf en twintig jaren even overvloedig door God gezegend worden en de Eerw. Zusters Dominikanessen gestadig aan zich verspreiden over onze eilanden.

Een hartelijk woord van dank ten slotte voor het vele goede door haar verricht

***

Woensdag ll. 28 April vierde de Eerw. Zuster ZENOBIA, van de Congregatie der Eerw. Zusters Franciscanessen van Roosendaal, haar zilveren professiefeest te Rincon op Bonaire. Soeur ZENOBIA, vroeger werkzaam aan het Pensionaat, was de laatste tien jaren verbonden aan verschillende buitenscholen onzer Missie. Haar levendig, opgeruimd karakter ziet niet op tegen moeilijkheden en weet door te zetten tot het einde toe. Soeur ZENOBIA heeft zich daardoor kunnen ontwikkelen tot een goede onderwijskracht.

Met dankbaarheid zal zij haar zilveren feest gevierd hebben; wij deelen van harte in haar vreugde en wenschen der ijverige Missionaresse nog vele werkzame jaren.

Regenval

gedurende de maand Maart.

	m.M.
Fort Amsterdam	17.7
Westpunt	34.7
Plantage Siberlë	12.
„ Kl. St. Martha	13.7
Dokterstuin	14.4
Hoffi Abao	20 5
Cas Chikitoe	19.5
Sta. Maria	16.5
Plantage Gr. St. Joris	0.
Wilhelmina-tuin	15.
Sta. Rosa	20.
Beekenburg	18.
Noordkant	10.

Deze regenval is normaal, zooals we dat hier op Curaçao gewend zijn; iets meer dan niets. Maar in de tweede helft van April is er in een paar buien wel tienmaal meer gevallen dan gedurende de heele maand Maart. We zijn benieuwd naar de volledige opgaaf van April.

Plantzaad.

We kennen Curaçao niet meer. De maand Mei is werkelijk voor ons droog eiland de bloemenmaand geworden, alles staat heerlijk en frisch 't Is nu een weelde, het malsche jonge groen te bewonderen. Wat zou Curaçao prachtig zijn, als het wat meer regende!

Aangelokt door de vele regens is men, zoo waar, hier en daar aan het planten gegaan. Maïs kan er dit jaar van deze planterij nog niet geoogst worden. Maar zoo 't zaad ontkiemt en uitspruit, kunnen in Augustus-September de groene bladeren gesneden worden als veevoeder en dan maakt de plant den gewonen regentijd veel beter door en geeft grooter kans op oogst.

Als er nu maar plantzaad was van „kleine maïs" voor Curaçao en „siete semau" voor Aruba!

Postspaarbank.

Uit het jaarverslag zien wij dat deze instelling ook onder oorlogsdruk staat. In het tijdvak Augustus — December 1914 is er ruim f 33 000 meer teruggenomen dan ingelegd.

Aan belegde gelden werd een kapitaal gevormd van f 211.156 56½, verdeeld over 4321 inleggers.

In 1914 steeg het aantal inleggers met 68.

Ratten.

Gedurende de laatste 14 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd 35 ratten

Phosphaat.

Het Nederlandsche stoomschip „Yssel," groot 2164 M3 netto. gezagvoerder KIMMERER is, na den 22n April in de Willemstad te hebben gebunkerd, den 23n d.a.v. te NEWPORT, Fuikbaai, aangekomen, heeft aldaar eene lading van 1676000 KG. phosphorzure kalk ingenomen en is den 28n d.a.v. vertrokken met bestemming naar Landskrona (Zweden).

De Militaire Kapel.

We hebben genoten Zondagavond, en velen met ons. Het was zoo'n stille, zwoele avond, zoo echt om onder den opbeurenden invloed te geraken van vroolijke muziek. Het laatste half uur werkte de vroolijkheid zelfs aanstekelijk en had er een voortdurende wisseling van vriendelijkheidjes plaats tusschen toejuichend Publiek en opwekkend spelende muzikanten. Of onze Militaire Kapel ook in den smaak viel!

Officieele berichten.

Van den Gezaghebber van Aruba is het bericht ontvangen, dat in de Paardenbaai gelicht zijn de zoogenaamde „buitenboei," de „boei aan den loefhoek" en de „boei aan den lijhoek" teneinde ze te laten schrapen en verven.

Hiermede zal ongeveer tien dagen gemoeid zijn.

Aan den assistent-opzichter bij den Willemstoren op Bonaire, Alejandro de Jongh, is om gewichtige redenen een maand verlof verleend.

Aan het lid van het Hof van Justitie in de Colonie Curaçao, Mr. B. de Gaay-Fortman, is op zijn verzoek, wegens vertrek uit de kolonie, eervol ontslag verleend als lid van den Geneeskundigen Raad alhier, en het tijd. lid van het Hof voormeld Mr. Ch. W. de la Try-Ellis, is als zoodanig benoemd.

Aan den brievenbesteller alhier, J. B. Sasso, is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

Aan den geëmployeerde ter Inspectie der belastingen alhier, J. M. S. van Eps, is om gewichtige redenen twee maanden verlof verleend.

Aan den Predikant bij de Vereenigde Protestantsche Gemeente alhier, M. H. J. Bosch van Loenen, is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

Aan den districtmeester van het 4de district op Bonaire, J. L. J C. Cadieres is tot verder herstel van gezondheid drie maanden verlofsverlenging verleend.

Marktbericht van den Curaçaoschen Handelsbond.

Van 30 April 1915.

AARDNOTEN (Pindas) per KG	—
ZOUT per vat van 130 K.G........	f 0.80
DIVIDIVI per K,G........	„ 0.05
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.	„ 0.30
id. per KG. 2e kw.	„ 0.40
HUIDEN per K.G........	„ 0.70
GEITENVELLEN per K.G........	„ 0 80
WOL per K.G........	„ 0.12
SCHAPENVELLEN per stuk........	„ 0.50
BEENDEREN per K.G........	„ 0.02
RECINUS-ZAAD per K.G........	„ 0.05
STROOHOEDEN (hippijapa).	
Kwaliteit No, 1........per dozijn	„ 3.
„ „ 1 (gebleekt) „ „	„ 3,12½
„ „ 2 „ „	„ 5.
„ „ 3 „ „	„ —
„ „ 3 „ „	„ —
„ „ 4 „ „	„ 7
„ „ 5 „ „ OLA	„ —.
„ „ 6 „ „	„ 8
„ „ 7 „ „	„ 9
„ „ 8 „ „ OLA	„
„ „ 9 „ „	„ 12.50
„ „ 10 „ „ OLA	„
„ „ 11 „ „	„
„ „ 12 „ „ OLA	„
„ „ 13 „ „	„
„ „ 14 „ „ OLA	„
„ „ 15 „ „	„
„ „ 1 van 25 c.M. of minder f	

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven

Carlota Blanch, Sidney Donald Beaujon, Maria Santa Cruz, Betorina Culman, Welmo Djong para entregar Ignecia Som, A. de Limar, Catalina Derbeld, Teodora Eustacia, Leavigildo Ferrer, Rosalie Gibbs, F. Hitz a|b S. S. „van der Duin" Juan Hernandez, Johanna Henriquez, Marie Constance Leal, Arjet Leito, Elisabeth Macaya, Ida Abbo Marana, M. Pan, Victor Manuel Prieto, Adriana Royer, Erbetina Sentiago, Pasquale Salemi, Flors Spokel, Eduardo Soto, Maria Tokay, Franchi Victor.

Aangeteekende Stukken: Enrique Cardoze, C. A. Perret Gentil, Pasquale Salemi.

Drukwerken: Daniel Da Costa Gomez, Cornelis Tomas Prince, Madame Xampey.

Niet voor verzending vatbaar een drukwerk aan Emilio Jubert, Barquisimeto.

Burgerlijke stand.

Opgaaf van het aantal geboorten, sterfgevallen en huwelijken, welke hebben plaats gehad gedurende de maand Februari 1915.

	Geboorten.				Overleden			
	M. gesl.	Vr. gesl.	in echt	b. echt	M. gesl.	Vr. gesl.	Levenl.	Huwel.
Aruba	10	5	11	4	16	14	0	3
Bonaire	11	5	11	5	9	4	0	2
St. Martin N.G.	4	2	2	4	2	1	0	0
St. Eustatius	1	1	0	2	1	0	1	0
Saba	1	0	1	0	1	1	0	0

Op Aruba stierven 15 menschen meer dan er geboren werden, op Bonaire was het aantal sterfgevallen drie minder dan dat der geboorten.

Koloniale Raad.

AUTOMOBIELWET.

In zijn Memorie van Antwoord verklaart de Gouverneur met genoegen vernomen te hebben, dat men geen bezwaar tegen het ontwerp had.

Aan den wensch van verscheidene leden om de Bargestraat en den Penweg (met uitzondering van het gedeelte tusschen de Lombok- en de Helenastraat) onder de wegen op te nemen, waar met een snelheid van 20 K. M per uur mag worden gereden, wordt bij nota van wijziging voldaan.

De politiebeambten oordeelen in eerste instantie waar de vaart verminderd en welke snelheid er dan gereden moet worden. Immers zijn zij het, die waken moeten, dat het verkeer over de straten zonder ongelukken gebeurt.

Aan den wensch van hen, die gaarne zouden zien, dat de bepalingen van de twee laatste alinea's van het ontwerp zoodanig werden gewijzigd, dat aan 't Hoofd van Politie (slechts) de bevoegdheid wordt gegeven om op feestdagen en bij feestelijke gelegenheden als anderzins, wanneer veel volk op de been is, eene mindere vaart voor te schrijven, kan niet worden voldaan, omdat niet slechts bij die gelegenheden met een mindere vaart gereden moet worden Om maar eens iets te noemen. Bij het repareeren van straten en wegen bijv. kan het noodig zijn zulks voor te schrijven. Het is in dit geval dan ook beter een algemeenen regel voor te schrijven, dan eenige gevallen op te noemen.

De Gouverneur kan de vrees niet deelen, dat het Hoofd van Politie, al had hij werkelijk de macht er toe, de keur illusoir zou maken.

Bovendien zijn deze alinea's feitelijk niet in discussie. Het zijn reeds afgekondigde bepalingen, waaromtrent geen wijziging wordt voorgesteld.

PETROLEUMRAFFINADERIJ.

Het was den Gouverneur aangenaam te vernemen, dat de Afdeelingen het geheel eens zijn met de strekking van het Ontwerp.

Dat de Gouverneur de door de Afdeelingen uitgedrukte hoop op de spoedige totstandkoming op Curaçao van eene petroleumraffinaderij geheel deelt, behoeft nauwelijks gezegd.

Ad art 6. Het had ook reeds bij den Gouverneur een punt van overweging uitgemaakt of het met het oog op het juist in den laatsten tijd steeds toenemend verkeer met automobielen en motor-booten niet wenschelijk was voor de bepaling van de belastbare hoeveelheid gasoline alleen rekening te houden met het laatst verloopen jaar vóór de oprichting van de raffinaderij.

De overweging echter dat het over het algemeen weinig aanbeveling verdient om voor hoeveelheidsbepalingen, die voor langen duur moeten gelden, tot grondslag te nemen de resultaten over zoo korte tijdvakken als één enkel jaar, heeft de Gouverneur er toe gebracht voor de bepaling in het onderhavig artikel een tijdvak van twee jaren voor te stellen.

Hoe licht het werken met te korte tijdvakken tot averechtsche uitkomsten kan leiden, kan treffend blijken juist uit de uitkomsten van de twee laatstverloopen jaren ten opzichte van den invoer van gasoline. Terwijl toch, ook volgens de Afdeelingen, het verbruik van gasoline in den laatsten tijd gestadig stijgt, is de invoer van dat artikel in 1914 minder geweest dan in 1913, n.l. rond 144 000 tegen 167.000 Liter in 1913. Dit bewijst natuurlijk geenszins dat het verbruik in 1914 geringer zou zijn geweest dan in 1913, maar wel dit: dat men ietwat voorzichtig moet zijn met het werken met korte tijdvakken.

De Gouverneur kan de meening niet deelen van de leden, die van oordeel waren, dat het ontwerp te ver gaat, waar het ook voor de instandhouding van kantoren, hospitaal, societeit enz. vrijstelling van invoerrecht verleent voor het benoodigde meubilair.

Waar het toch geldt het bevorderen van eene zaak, die van zoo groot belang kan zijn voor de kolonie als de vestiging van een petroleumraffinaderij met hare nevenbedrijven, komen, meent hij, de luttele honderden gulden, welke de fiscus per jaar zou moeten derven wegens het invoerrecht op aanvullingsmeubilair enz haast niet in aanmerking. Het deed hem dan ook genoegen te ontwaren, dat andere leden zich geheel konden vereenigen met het ontwerp.

De bedoeling is natuurlijk niet luxe-meubilair of andere luxe artikelen van het invoerrecht vrij te stellen, en ook niet zaken, die de directeur of andere employé's voor hun persoonlijk gebruik of tot hun persoonlijk gemak zouden invoeren.

De vrijstelling voor meubels enz. zal alleen kunnen worden verleend, voor zoover het meubilair ongeveer evenredig is aan den stand en levensstandaard van den geëmployeerde waarvoor het bestemd is. Erg fiscaal zal echter — de Gouverneur vertrouwt dat de Raad het hier met hem eens zal zijn — niet mogen worden opgetreden. Groote ondernemingen plegen veelal de woningen hunner employés beter en geriefelijker in te richten, dan de betrokkenen het uit inkomen zelf zouden doen.

Een automobiel of ander vervoermiddel tot persoonlijk gebruik of gemak van den directeur b. v. zal aan invoerrecht onderworpen zijn; wanneer ze echter ook ten dienste staat van het verder personeel, dan behoort ze tot het bedrijf en valt onder de vrijstelling.

Verbandmiddelen, medicijnen en in het algemeen dadelijk verbruikbare zaken, als levensmiddelen, dranken en., bestemd ten gebruike van het personeel, vallen niet onder de vrijstelling. Zulke zaken immers behooren niet tot de inrichting van de kantoren, hospitaal of societeit, maar tot de behoeften van de personen die er vertoeven.

Buitenland.

Particuliere Correspondentie.

Alhoewel we allen overtuigd zijn, dat de katholieken gedurende dezen oorlog al hun best doen, barmhartig te wezen voor hun zoo beproefde medemenschen, deed het ons toch goed aan onlangs op den diocesanendag omtrent die goede werken enkele rapporten te hooren.

Het zou me moeilijk wezen eene opsomming te geven, want daarvoor zou ik wel een paar nummers van „De Residentiebode" in beslag moeten nemen. Ik bepaal mij dus bij enkele détails.

De vergadering, die 's morgens om negen uur begon, had plaats onder voorzitterschap van kardinaal Amette, die ons een kort woord toesprak.

De heer Ferdinand Laudet opent de serie der rapporten. Hij geeft een overzicht over de verschillende goede werken, die ten doel hebben te hulp te komen aan den soldaat op het slagveld. Al die werken zijn niet absoluut katholiek, doch in deze tragische tijden hebben allen, die van goeden wil zijn, zich broederlijk onder één vaandel geschaard, slechts één ideaal kennend: „Frankrijk!" evenals de soldaten van allerlei klas en allerlei beginsel zij aan zij in de loopgraven strijden.

De heer Laudet, met een enkel woord verschillende werken aanstippend, staat wat langer stil bij dat van *Le Vêtement du Soldat*. We waren in Frankrijk met heel andere dingen bezig, dan met ons voor te bereiden tot den oorlog. En al heel spoedig deed de koude zich gevoelen. De private liefdadigheid heeft geheel voorzien in de behoeften van den soldaat aan linnen en warme kleeren, iets wat van administratieven kant wel wat werd vergeten. Wat er door de katholieken zoo al naar het front werd gestuurd, kan men afleiden uit de wekelijksche zendingen, die ongeveer bestonden uit: 3730 wollen tricots, 5000 paar wollen sokken, 4000 warme dekens, 7000 hemden, enz., enz.

De katholieken hebben niet vergeten ook aan de ziel te denken en stuurden tegelijkertijd ook kerkboekjes, rozenkransen, medailles, goede lectuur, enz. De Roomsche soldaten waren daar blij mee. Doch ook anderen hebben vaak verklaard, verheugd te wezen de gebeden terug te vinden, die ze sinds hun jeugd vergeten hadden, terwijl meer dan een soldaat geprobeerd heeft weer zijn rozenhoedje te bidden. De 20,000 priesters, die in het leger zijn, hebben, zooals kanunnik Couget ons later uitlegt, van die goede zielstemmingen gebruik gemaakt en menig verdoold schaapje weer op den goeden weg terug gebracht.

Jean Aicard had aan de schoolkinderen voorgesteld ieder 0,10 frank te offeren. Bij hopen kwamen de bronzen stuiverstukjes binnen voor het kerstfeest der soldaten en vormden tezamen een som van 500,000 frank. Thans bereidt men voor het leger de „Paascheieren," pakjes, die linnengoed en versnaperingen inhouden.

Met Mr. Souchon komen we tot de kwestie, wat voor de gewonden gedaan is. Alhoewel het verslag op zich zelf al te zeer beknopt is, is het toch nog zóó lang, zóó lang, dat ik niet weet, wat er uit te kiezen. Heel Frankrijk is met spontane edelmoedigheid tot de gewonden gegaan. Mijn persoonlijke ondervinding trouwens heeft me doen zien, dat de gewonden overvloed hebben en dit niet alleen van voedsel, maar van versnaperingen. Er zijn er, die me beweerden, dat ze minstens voor een jaar tabak hebben De Vereeniging van Hulp aan Gewonden, die bij het beging van den vrede 1600 bedden had, bezit er nu 5600. Sinds den 1sten Augustus zijn er al 25 millioen frank aan de gewonden gegeven, 18,000 ziekenverpleegsters gegroepeerd.

Zelfs de zoo bekende hupsche midinettes volgen nu met ernst een cursus voor infirmière. En die algemeene toewijding, waarbij menige religieuse eene eervolle vermelding verwierf, heeft tot resultaat, dat het sterftecijfer — of juister gezegd het percentage — van de zieken lager is dan ooit.

De middagzitting begon om twee uur met een rapport van den heer Toussaint, omtrent hetgeen gedaan is met het zoeken naar gevangenen in Duitschland. Zijne uiteenzetting, zeer interessant voor de Franschen natuurlijk, lijkt me van minder belang voor een Nederlandsch blad Alleen wil ik even aanstippen, dat de heer Toussaint met lof sprak van de hulp van eenige Hollandsche priesters voor dit weldadigheidswerk, en in het bijzonder van den Eerw. Heer Moeren.

Het volgende verslag geldt een delicaat punt: de kleeding voor de gevangenen. Gisteren is het officiëele rapport verschenen van den Heer Payelle. Eergister vernamen we het verslag van Mademoiselle Chaphal. Beide rapporten beschuldigen Duitschland onmenschelijk te wezen voor de gevangenen. Grijsaards zijn onderweg van honger en vermoeienis bezweken, vrouwen met drie, vier kinderen en nog een ander kind verwachtend, zijn mee gesleurd. Moeders en kinderen zijn vrijwillig gescheiden. Ze hebben allen honger gehad, letterlijk honger. En Duitschland kan niet zeggen, dat het Fransche rapport vaag is en geen namen noemt: stad, datum en naam, alles is aangegeven.

Het zoo katholieke werk van Mademoiselle Chaphal, ten doel hebbende kleeren te geven aan de gevangenen had ook weldra noodzakelijk dit ander doel: voedsel te zenden aan al die hongerigen.

En men zegge mij niet, dat ik overdrijf. Ik heb een reeks brieven van gevangenen gezien, waarin die ongelukkigen smeeken om voedsel en kleeren. Velen zijn er, die in Januari nog geen andere kleederen hebben dan die, welke ze aan hadden in Augustus of September, toen het warm was. Veel civiele gevangenen waren in de velden in hemdsmouwen. Ik heb de brieven *gelezen*, waarin ze klagen over de verregaande vuilheid, waarin ze leven. Men zal me gemakkelijk voorbeelden kunnen aanhalen van het tegenovergestelde, omdat er tusschen de verschillende Duitsche kampen een zeer groot verschil bestaat, hetgeen tusschen twee haakjes den Franschen tamelijk verwondert, die veronderstelden, dat in Duitschland alles georganiseerd was.

Ze hebben vreeselijk geleden van de koude. Sinds eind December kwamen er kachels. Maar in de meeste gevallen moesten die ook dienen om het voedsel te koken of te warmen En de damp van het eten maakte de reeds zoo armzalige bedden vochtig.

Het katholieke werk van kleeding aan gevangenen zond in den beginne slechts enkele pakjes. Toen men echter de schriftelijke bewijzen in handen had, dat het gezondene werkelijk aankwam, breidde het werk zich spoedig uit en werden er ongeveer per maand 5000 á 6000 pakjes verzonden. Zelfs zoo nu en dan heeft men met behulp van het neutrale Zwitserland, — hier steeds zeer geprezen — wagons vol kleeren kunnen zenden.

Ik kom nu eindelijk tot het laatste rapport, dat van den kanunnik Dupin. Zijne uiteenzetting betreft echter niet alleen een speciaal katholieke poging, doch het werk der „Secours National." De organisatie gaat van den staat uit. Doch we hebben hier een speciaal werk van verzoening, want kardinaal Amette, — zooiets hadden we in lang niet gezien!!! — werd uitgenoodigd lid van het Comité te zijn. Dit lidmaatschap heeft ten gevolge gehad, dat heel veel priesters deel uit maken van die Staatsorganisatie. Hier en daar werken ze zamen met ex-anticlericalen, met Joden en Protestanten. En het gevolg is, dat menige radicaal het nut heeft leeren inzien van sommige katholieke werken en dat de eerste, een beetje gegeneerde houding, nu in heel veel gevallen veranderd is in een vriendschappelijke, die voor de toekomst eene zekere toenadering belooft tusschen priesters en gewezen anticlericalen.

Door de uitdrukking ex-anticlericalen bedoel ik nu juist niet, dat die personen tot het Geloof bekeerd zijn; zoover zijn we nog niet. Ik bedoel alleen, dat het zien van den arbeid der priesters hen heeft doen inzien het onrechtvaardige, ongemotiveerde en anti-patriotische van het anticlericalisme. En dat is al een heele stap voorwaarts.

De vergadering werd gesloten met een opbeurend woord van kardinaal Amette, die ons aanspoorde tot dankbaarheid jegens God, die in dezen tijd voor Frankrijk ware wonderen had gedaan en tot verder vertrouwen in God en in het zoo dappere Fransche leger. Daarna gaf Zijne Eminentie ons zijnen zegen.

De Residentiebode. Aiglon

Badtreinen voor het Oosten.

Naast hospitaaltreinen heeft het Duitsche legerbestuur nu een trein laten inrichten, die bestemd is om de manschappen in de gelegenheid te stellen hun lichaam zindelijk te houden, wat, met het oog op de ongedierteplaag en de daaruit voortvloeiende gevaren voor besmettelijke ziekten tot een noodzakelijkheid was geworden.

Naar de „Nord. Alg. Ztg." meldt, is thans de eerste badtrein naar het Oostelijk oorlogstooneel vertrokken. De trein bestaat uit twee waterwagens met te zamen 50.000 liter inhoud, verder uit twee badwagens met dertig douches, twee kleedwagens, vier magazijnwagens voor schoon ondergoed en montuur, één magazijnwagen voor de uniformstukken, die afgelegd worden of gedroogd moeten worden, twee ontsmettingswagens en één wagen voor huisvesting van het personeel. De trein wordt getrokken door twee locomotieven, die tegelijkertijd de wagens verwarmen, het badwater koken en den stoom leveren voor het drogen van het goed Binnen den tijd van tien uur kunnen niet minder dan 1200 man een douche nemen, terwijl in dien tusschentijd hun ondergoed en uniform volkomen worden gedroogd.

Binnenkort komen er nog twee treinen gereed, die de soldaten te velde zullen helpen in den strijd tegen het ongedierte en de besmetting.

Bekendmaking.

Het publiek wordt herinnerd aan Art. 2 der Verordening van 31 October 1901, 29 Januari 1902 (P. B. 1902 No. 7), thans luidende:

„Iedere hond moet voorzien zijn van:

1o. een halsband met een metalen plaat, waarop vermeld staat de naam des eigenaars;

2o. een aan den halsband vast te hechten penning, welks vorm en opschrift jaarlijks in de maand Mei door den Procureur-generaal worden bepaald en welke, op vertoon van eene door den ontvanger afgegeven quitantie, waaruit blijkt, dat de in art. 1 bedoelde belasting is betaald, vanwege het plaatselijk hoofd der politie tegen den kostenden prijs wordt verstrekt."

De penning, waarop 's Rijks wapen voorkomt, zal dit belastingjaar den vorm van een bel en tot opschrift hebben het getal 1915 boven, en het volgnummer onder, het wapen en aan de achterzijde het figuur van een hond.

De penningen zijn aan de hoofdwacht van politie in de Willemstad verkrijgbaar tegen betaling van tien centen.

Curaçao, den 1sten Mei 1915.

De Procureur-generaal,

J. B. Gorsira.

BEKENDMAKING.

De verkoop van ZILVEREN GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1en Sept. 1913 t/m 28sten Febr. 1914 onder No. **275 K,** t/m No. **9090K,** zal plaats hebben op *Donderdag,* den **6n Mei** a.s., en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 1en Mei 1915.

De Voorzitter,
A. JESURUN.

6—13

HAVEN-NIEUWS.

VAN 24 APRIL—8 MEI.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Pr Willem V	P J v d Graaff	28 April	Amsterdam	25 April	New York
Maracaibo	G W Goodman	24 „	New-York	24 „	Maracaibo
Merida	A Johanson	22 „	Maracaibo	22 „	Maracaibo
Philadelphia	H Hichborn	22 „	La Guayra	22 „	New York
Merida	A Johanson	26 „	Maracaibo	26 „	La Gauyra
Merida	A Johanson	28 „	La Guayra	29 „	Maracaibo
Maracaibo	G W Goodman	29 „	Maracaibo	29 „	New York
Caracas	Furst	29 „	New-York	29 „	La Guayra
Caracas	Furst	5 Mei	La Guayra	5 Mei	New York
Merida	A Johanson	5 „	Maracaibo	6 „	Maracaibo
Prins Willem I	A R Nyboer	4 „	New York	5 „	Amsterdam
Zulia	S S Morris	8 „	New York	8 „	Maracaibo
Siena	F Ferraro	30 April	Génova	30 April	Colon
Tordenskjold	Anderson	20 „	New Port News	28 „	Cuba
Yssel	Zimmerer	22 „	Las Palmas	23 „	Rotterdam *
Vulcano	H F v Stooten	24 „	Colón	26 „	Amsterdam

Schooners.	Aankomst	van	Schooners.	Vertrek	naar.
Margarita V	24 April	Vela de Coro	*Mina H*	25 April	Maracaibo
Refugio H	25 „	Aruba	*Reina H*	25 „	Pto Rico
Rita Otilia V	26 „	Vela de Coro	*Virginia H*	26 „	Vela de Coro
Diana V	26 „	Vela de Coro	*Nereida H*	27 „	Sto Domingo
Pluma de Cro V	26 „	Vela de Coro	*Refugio H*	26 „	Aruba
Maria Leoncita	26 „	Aruba	*20 de Julio*	30 „	Rio Hacha
Maracaibo	28 „	Maracaibo	*Estrel. del Mar*	26 „	Guanta
Juan Luis H	29 „	Aruba	*Lilian H*	27 „	Barbados
Virginia	1 Mei	Vela de Coro	*Maria Leoncita*	28 „	Aruba
			Marina V	28 „	Maracaibo
			Juan Luis H	30 „	Aruba
			Rita Otilia	29 „	Guanta
			Pluma de Oro V	20 „	Vela de Coro
			Hirondelle H	30 „	Maracaibo
			Maracaibo	30 „	Maracaibo
			Diana	2 Mei	Maracaibo

* Via New Port (Sta. Barbara.)

Gisteren is bericht ontvangen dat de ESTELLE op Bonaire is gearriveerd. Waarschijnlijk loopt ze nog heden binnen.